

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1303/16-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola, Praha 10, Gutova 39/1987
Sídlo	Gutova 39, 100 00 Praha 10 - Strašnice
E-mail právnické osoby	skola@zsgutova.cz
IČ	476 118 80
Identifikátor	600 041 212
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Voneš
Zřizovatel	Městská část Praha 10, Vršovická 68 101 38 Praha 10
Místo inspekční činnosti	Gutova 39, 100 00 Praha 10 - Strašnice
Termín inspekční činnosti	22. 4. 2016 – 27. 4. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Hodnocení a kontrola podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání žáků v oblastech vymezených vybranými úkoly PHÚ, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Praha 10, Gutova 39/1987 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školního klubu v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Jedná se o středně velkou školu umístěnou v širším centru Prahy s velmi dobrým dopravním spojením. K termínu inspekce poskytovala vzdělávání 622 žákům ve 24 třídách. Škola vzdělávala 97 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „ŠVP“). Vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu *GUTOVKA* (dále „ŠVP“) zajišťuje 34 pedagogických pracovníků. Specifikem školy je zaměření na rozšířenou výuku matematiky, která probíhá na druhém stupni školy. Disponibilní hodiny jsou na prvním stupni využity především na posílení výuky českého jazyka a na druhém stupni na výuku matematiky a přírodovědných předmětů. Na ŠVP školy odpovídajícím způsobem navazuje ŠVP školní družiny a školního klubu.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ředitel školy (dále „ředitel“) ve funkci využívá své dlouholeté řídicí zkušenosti. Stanovil si reálnou koncepci rozvoje, která vychází z požadavku zřizovatele i z potřeb a tradic školy. Stanovené koncepční cíle se mu daří v mnoha oblastech naplňovat (zkvalitňování materiálních podmínek pro realizaci ŠVP, zvyšování atraktivity školy pro žáky i jejich rodiče, budování stabilního pedagogického sboru aj.). Ve sledovaném období se kvalitní práce vedení školy projevila i ve zvyšujícím se počtu žáků. Ředitel vytvořil funkční model řízení. Část svých kompetencí delegoval na zástupkyni a zástupce i na další pracovníky školy. Na dobré úrovni funguje práce metodických sdružení a předmětových komisí. Vypracovaný systém vnitřního hodnocení a kontroly je převážně funkční. Vlastní kontrolní mechanismy však nedokázaly odhalit nedostatky v naplňování ŠVP (viz Další zjištění). Ve škole je efektivně využívána hospitační činnost (nejen vedením školy, četné jsou i vzájemné následky mezi vyučujícími). Výsledky hospitací jsou pravidelně analyzovány a následně jsou přijímána opatření pro zvyšování kvality pedagogického procesu. Vedení školy projednává s pedagogickou radou všechny zásadní dokumenty a záležitosti týkající se vzdělávání. Na velmi dobré úrovni funguje vnitřní i vnější informační systém.

Od poslední inspekční činnosti v lednu 2009 se personální podmínky pro realizaci ŠVP výrazně zlepšily. V současném stabilizovaném pedagogickém sboru s vyváženou věkovou strukturou splňuje požadavky na odbornou kvalifikaci 91,4 % učitelů. Dva pedagogové bez odborné kvalifikace si ji doplňují příslušným studiem. Jedna učitelka nespĺňuje zákonem stanovené kvalifikační předpoklady. Ředitel doložil, že prokazatelným způsobem hledal kvalifikovaného pedagoga na zajištění výuky. V kvalitě zhlédnutého vyučování se nekvalifikovanost vyučující zásadně neprojevila. Začínajícím pedagogům a ve škole nově působícím pomáhají zkušení uvádějící učitelé a metodici příslušných předmětů. Ředitel při plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) vychází především z potřeb školy. V rámci průběžného vzdělávání zorganizoval pro celý pedagogický sbor kurzy zaměřené na využití interaktivní tabule ve výuce, poskytování první pomoci a komunikaci se zákonnými zástupci žáků. U dalších vzdělávacích akcí vycházel ze zájmu jednotlivých učitelů. Ti absolvovali kurzy a semináře např. z oblastí předmětových didaktik, čtenářské, matematické a finanční gramotnosti. Získané znalosti vyučující většinou efektivně uplatňují ve své pedagogické práci. Ze sledované výuky však vyplynula potřeba dalšího vzdělávání některých pedagogů v oblasti moderních metod a forem výuky.

Ve sledovaném období škola prošla mnoha rekonstrukcemi (např. střecha, úprava prostranství před školou, amfiteátr na místě venkovního bazénu, šatny u tělocvičny, výměna podlah a osvětlení, alarmový systém). Materiální podmínky ke vzdělávání se zlepšily

zejména v oblasti informačních technologií rekonstrukcí datové sítě, počítačové učebny včetně vybavení klimatizací a novými počítači, pořízením dalších 10 interaktivních tabulí (celkem je jich k výuce využíváno 15), dataprojektorů a zavedením elektronické třídní knihy. Žáci mají k dispozici relaxační učebnu, která je využívána nejenom k odpočinku, ale i k různým činnostem vedoucím ke zkvalitňování výuky. Dobré materiální zázemí dotváří výtvarný atelier, cvičná kuchyně, dílna a žákovská knihovna. K výuce i sportovním aktivitám škola využívá odpovídající sportovní zázemí, které tvoří 2 tělocvičny. Tělovýchovné aktivity probíhají také v blízkém areálu *Gutovka*. K větší bezpečnosti přispívají videotelefony ve třídách školní družiny. Účelné využívání finančních zdrojů školy za přispění doplňkové činnosti a výrazné podpory zřizovatele umožňují realizaci vzdělávání na dobré úrovni.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávání na *prvním stupni* je charakteristické příjemnou pracovní atmosférou a bezproblémovou komunikací mezi žáky a učiteli. Sledovaná výuka měla jasnou a přehlednou strukturu s dostatečným množstvím různých, často se střídajících činností. Výrazná byla aktivita a zájem žáků o výuku. Pracovní atmosféra vypovídala o empatickém přístupu pedagogů k žákům. Pedagožky převážně využívaly účinné vzdělávací postupy a pomocí vhodně zvolených metod a forem práce směřovaly k předem stanovenému cíli. Účelně zařazovaly frontální výuku doplněnou řízeným rozhovorem, samostatnou prací žáků nebo prací ve skupinách. Učitelky střídaly činnosti, využívaly mezipředmětové souvislosti, výuku efektivně podpořily prezentací a procvičováním prostřednictvím interaktivní tabule. Dynamiku vzdělávání zvýšilo zařazení herních činností využívající žákovskou soutěživost. Žákům byl poskytován dostatečný prostor pro aplikaci získaných dovedností. Rozvíjeli si zejména kompetence k učení, řešení problémů sociální a personální. Žákům se SVP byla v případě potřeby ze strany vyučujících poskytnuta individuální pomoc, učitelky vhodně zařadily i diferenciaci při samostatné práci. V některých hodinách chyběla dostatečná názorná podpora výuky. V části hodin na prvním stupni nebyly dodrženy zásady psychohygieny, vyučující nezařadili relaxační chvíle, což se negativně odrazilo v pozornosti a výkonnosti žáků. V závěru hodin převážně hodnotily pouze učitelky.

V hospitovaných hodinách českého jazyka, dějepisu a občanské výchovy na *druhém stupni* panovala přátelská pracovní atmosféra, kdy žáci dodržovali stanovená pravidla. Při frontální výuce převažovaly činnosti vyučujících, výklad a vysvětlování doplňovali řízenými rozhovory, ve kterých žáci uplatnili dříve získané znalosti a rozvíjeli si komunikační dovednosti. Někteří učitelé využili k prezentaci nového učiva interaktivní tabuli. Při práci s texty v učebnicích nebo pracovních sešitech si žáci upevňovali kompetence k učení, vyhledávali informace a společně nebo samostatně řešili různá cvičení. Učitelé jim poskytovali průběžnou zpětnou vazbu, pozitivním motivačním hodnocením podporovali jejich aktivitu.

Na výborné úrovni proběhlo vyučování literární výchovy v českém jazyce. Vyučující získala pozornost žáků zajímavým výkladem o autorovi a jeho díle, vzbudila jejich zájem o poezii. Žáci si četli autorovy básně, vnímali jejich charakteristické znaky, formulovali vlastní názory na přečtené. Ve skupinách účinně kooperovali, práce je bavila, uplatnili znalosti základů literární teorie a fantazii při tvorbě vlastních básní. Výsledky skupiny žáci dobře prezentovali, hodnotili výkony své i spolužáků. Při závěrečném shrnutí získala vyučující od žáků zpětnou vazbu o jejich porozumění probíranému učivu.

Ve zhlédnuté výuce matematiky byly vhodným způsobem rozvíjeny klíčové kompetence žáků. Pedagogové vedli výuku věcně správně, směřovali žáky k získání konkrétních znalostí. Systematicky podporovali logické myšlení žáků, poskytovali jim dostatečný prostor pro vyjádření a dotazování. Převažovala frontální výuka doplněná samostatnou prací. V hodinách byly vhodně využity mezipředmětové vztahy k propojení probíraného učiva s učivem předcházejících hodin a se znalostmi z praktického života. K větší názornosti probíraného učiva by přispělo častější využívání informačních a komunikačních technologií a dalších pomůcek. Náročnost učiva byla volena přiměřeně věku žáků. Vyučujícím se až na výjimky dařilo většinu žáků vhodně motivovat a smysluplně zapojovat do výuky. To se projevilo na celkové pozornosti třídy, aktivitě žáků i celkově přátelské atmosféře. Žáci se nebáli zeptat nebo si říci o pomoc s obtížným úkolem, což svědčí o dobrých vztazích mezi žáky a učiteli.

Ve sledované výuce však většinou chybělo shrnutí probíraného učiva ze strany žáků. Použití sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků týkající se individuálního pokroku, které by žákům umožnilo zpětnou vazbu, bylo také využito pouze ojediněle.

Podpora vzdělávání nadaných žáků probíhá standardními způsoby. Byl jim poskytován dostatečný prostor k řešení obtížných úkolů i pro případné dotazy. Výuka ve vztahu k nadaným žákům byla vhodně diferenciována a správně jim byly k samostatné práci zadávány obtížnější úkoly, činnosti i vlastní hledání odlišných a netradičních způsobů řešení problémů.

Občanské vzdělávání zajišťují především vyučující občanské výchovy, ale podílejí se na něm i učitelé dalších předmětů. K rozvoji občanských kompetencí slouží také vhodně zaměřené školní projekty.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola systematicky zjišťuje, vyhodnocuje a srovnává výsledky vzdělávání. Pedagogové o nich jednájí v metodických a předmětových komisích a na pedagogických radách. Škola získává zpětnou vazbu o kvalitě pedagogického procesu pouze pomocí interního testování. Toto testování probíhá ve vybraných předmětech formou čtvrtletních, pololetních a srovnávacích testů. Informace získané z těchto testů vyhodnocují metodická sdružení a předmětové komise ve spolupráci s vedením školy a následně stanovují opatření pro zkvalitnění vzdělávacího procesu. Pomoc žákům s riziky školního neúspěchu je řešena především formou individuálních konzultací. Kvalitní práci pedagogů školy dokládá také vysoká úspěšnost žáků u přijímacích zkoušek na víceletá gymnázia a zároveň příchod velkého množství nových žáků do šestých tříd.

Škola podporuje adaptaci žáků prvních ročníků kvalitně propracovaným systémem spolupráce s rodiči a s okolními mateřskými školami. K bezproblémovému přivyknutí na školní prostředí přispívá v prvním ročníku také motivační hodnocení žáků. Pro snížení rizika výchovných i vzdělávacích potíží v nově vzniklých třídách škola organizuje v šestém ročníku adaptační kurz. Vyučující vhodně využívají jako kladného motivačního nástroje pochvaly, což vyvažuje udělená kázeňská opatření. Ve škole se téměř nevyskytují neomluvené hodiny (ve školním roce 2014/2015 pouze dvě).

Škola podporuje zapojování žáků do soutěží zejména organizováním školních kol soutěží a olympiád. K vhodnému posilování kompetencí slouží také vydávání školního časopisu *Tornado*, který byl oceněn v celostátní soutěži školních časopisů.

Poradenské služby úspěšně zajišťují výchovná poradkyně a metodik prevence sociálně patologických jevů. Výchovná poradkyně se intenzivně věnuje vzdělávacím problémům

žáků, pravidelně podrobně informuje učitele o speciálních vzdělávacích potřebách integrovaných žáků a koordinuje poskytování poradenských služeb. Účinně využívá hospitací na prvním stupni se zaměřením na neprospívající žáky i na adaptaci žáků prvního ročníku. Vytypované žáky v případě potřeby sleduje i při činnostech ve školní družině. Účinně spolupracuje s psychologkou a speciální pedagožkou z pedagogicko-psychologické poradny.

Spolu s metodikem prevence se účelně zabývá výchovnými problémy žáků, vede podrobnou evidenci všech žáků, o své činnosti pravidelně informuje na jednáních pedagogické rady. Současně efektivně zajišťuje kariérové poradenství vycházejícím žákům.

Prevence výskytu sociálně patologických jevů je uskutečňována prostřednictvím preventivního programu, jehož obsah je přizpůsoben věku žáků. Realizace probíhá formou vzdělávacích bloků pro jednotlivé ročníky, témata prolínají i vzdělávacím procesem. Vhodně jej doplňuje široká nabídka volnočasových aktivit pro žáky.

Škola se systematicky věnuje zajišťování bezpečného prostředí pro vzdělávání žáků, činí opatření pro předcházení vzniku úrazů. Žáci většinou dodržují nastavená pravidla školy. Učitelé zajišťují o přestávkách pedagogický dohled. Počet úrazů je konstantní, k většině z nich dochází při výuce tělesné výchovy a jiných sportovních aktivitách.

Do práce školy se pozitivně promítá spolupráce s jejími partnery. K významným partnerům, se kterými účinně spolupracuje, patří zřizovatel školy a školská rada. O své vzdělávací nabídce škola informuje především prostřednictvím svých webových stránek či v rámci dnů otevřených dveří. Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků informováni běžnými způsoby (žakovské knížky, třídní schůzky, konzultace, e-mail). Do činností školy je zapojena i žakovská *Gutovská rada*, jejímž prostřednictvím se žáci podílejí na akcích školy a organizují celoškolské turnaje v piškvorkách a stolním tenise. V rámci mimoškolní zájmové činnosti spolupracuje škola s agenturou *Kroužky, Domem dětí a mládeže Praha 10 (DůmUm)* a centrem pohybu (*D-Fit Jidáš*). Škola má řadu dalších partnerů v rámci výchovného poradenství, prevence i vzdělávání v jednotlivých oborech.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Další zjištění

Porovnáním učebních osnov vyučovacího předmětu dějepis v ŠVP a zápisů v třídních knihách IX. A a IX. B vedených ve školním roce 2014/2015 bylo zjištěno, že učivo nebylo probráno v souladu s platným ŠVP. Ve třídách IX. A a IX. B nebylo probráno učivo *Vznik České republiky, Rozpad koloniálního systému, Věda, technika, vzdělání jako faktory vývoje, Sport a zábava*.

Závěry

Zásadní klady

- *Koncepční vedení školy,*
- *materiální podmínky pro výuku,*
- *profilace školy zaměřená na matematiku.*

Zásadní nedostatky

- *Nenaplnování ŠVP v předmětu dějepis ve třídách IX. A a IX. B ve školním roce 2014/2015.*

Slabé stránky

- *Nedostatky v kontrolní činnosti,*
- *nižší využití moderních metod a forem výuky,*
- *nízké využití vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.*

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- *Zvýšit účinnost kontrolního systému,*
- *zaměřit DVPP na oblast moderních metod a forem výuky,*
- *podporovat zavádění vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků do vzdělávání.*

Hodnocení vývoje

- *Škola se od posledního inspekčního hodnocení zlepšila v oblasti podmínek vzdělávání, především v materiálním a finančním zajištění výuky a také v oblasti řízení.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30. 6. 2016 prevenci nedostatku zjištěného při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní školy Praha 10, Gutova 39/1987 vydaná v úplném znění, ze dne 31. 5. 2013
2. Rozhodnutí MŠMT, čj. MSMT-30090/2015-3, ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 15. 9. 2015, s účinností od 15. 9. 2015
3. Jmenování do funkce ředitele Základní školy Praha 10, Gutova 39/1987, ze dne 2. 5. 2012, s účinností od 1. 8. 2012
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Praha 10, Gutova 39/1987 s názvem GUTOVKA, s platností od 2. 9. 2013 včetně aktualizací
5. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání - Školní družiny, Základní školy Praha 10, Gutova 39/1987, s platností od 2. 9. 2013 včetně aktualizací
6. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – Školního klubu, Základní školy Praha 10, Gutova 39/1987, s platností od 2. 9. 2013 včetně aktualizací
7. Školní řád s účinností od 1. 9. 2015
8. Výroční zprávy o činnosti základní školy za školní roky 2013/2014 a 2014/2015
9. Rozvrh vyučovacích hodin platný k termínu inspekce
10. Školní matrika k termínu inspekce
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků k termínu inspekce
12. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školních letech 2014/2015, 2015/2016 k termínu inspekce

13. Třídní knihy ve školním roce 2014/2015 a výběr třídních knih ve školním roce 2015/2016 k termínu inspekce
14. Dokumentace výchovné poradkyně a metodika prevence sociálně patologických jevů
15. Rozpočtová opatření včetně rozvojových programů MŠMT za roky 2013 až 2015
16. Účetní závěrky za roky 2013 až 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Luděk Doležal, školní inspektor

L. Doležal v. r.

Mgr. Jana Frojdová, školní inspektorka

J. Frojdová v. r.

Mgr. Noëlle Kleinová, odborník na základní vzdělávání

N. Kleinová, v. r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

I. Černá, v. r.

V Praze dne 16. května 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jiří Voneš, ředitel školy

J. Voneš v. r.

V Praze dne 24. května 2016